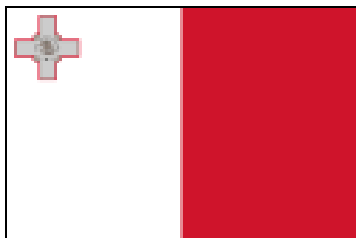

MALTA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

1. Informacje ogólne

ustrój polityczny	republika parlamentarna
powierzchnia	316 km ²
ludność	436 tys.
podział administracyjny	Malta/ wyspa/ i Gozo – 68 samorządów (54 na Malcie i 14 na Gozo)
głowa państwa	prezydent George William Vella (od 2019 r.)
premier	Robert Abela (od 2020 r.)
minister spraw zagranicznych i europejskich	Evarist Bartolo (od 2020 r.)
minister gospodarki i przemysłu	Silvio Schembri (od 2020 r.)
minister turystyki i praw konsumenta	Clayton Bartolo (od 2020 r.)
ambasador Republiki Malty w Polsce	John Paul Grech (od 2018 r.)
ambasador RP na Malcie	Tomasz Czyszczek (od 27 lutego 2020 r.)
najbliższe wybory parlamentarne	2022 r.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**	2022**
PKB (w mld euro)	9,649	10,571	11,675	12,508	13,462	-	-	-
PKB na 1 mieszkańca (w tys. euro)	22,450	23,200	24,920	25,700	26,670	-	-	-
PKB (dynamika w %)	9,6	4,1	8,0	4,8	5,3	-9,0	4,5	5,4
Deficyt budżetowy /nadwyżka budżetowa (w % PKB)	-1,0	0,9	3,2	2,0	0,5	-9,4	-6,3	-3,9
Dług publiczny (w % PKB)	55,9	54,5	48,8	45,2	42,6	55,2	60,0	59,3
Stopa bezrobocia (w %)	5,4	4,7	4,0	3,7	3,6	5,1	4,7	4,1
Inflacja (w %)	1,2	0,9	1,3	1,7	1,5	0,8	1,3	1,6
Eksport towarów i usług (w mld euro)	15,456	15,921	17,553	17,839	19,290	-	-	-
Import towarów i usług (w mld euro)	14,480	14,733	15,558	15,863	17,380	-	-	-

Źródło: Eurostat; DG ECFIN (*wyniki wstępne; **prognoza)

Malta pozostawała do 1963 r. kolonią brytyjską, następnie krajem w ramach brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Od 1974 r. Malta jest republiką parlamentarną z jednoizbowym parlamentem, na czele której stoi prezydent

wybierany przez parlament na okres 5-letni. Władzę ustawodawczą pełni Izba Reprezentantów (65 miejsc), który także sprawuje 5-letnią kadencję. Ordynacja wyborcza przewiduje system proporcjonalny z zastosowaniem instrumentu pojedynczego głosu przechodniego. Maltański system polityczny nie przewiduje instytucji rządu mniejszościowego. Zwyczajowo na stanowisko premiera powoływany jest lider większości parlamentarnej.

Malta jest państwem członkowskim Unii Europejskiej od 1 maja 2014 r., natomiast 1 stycznia 2008 r. kraj przyjął walutę euro. Tym samym Malta jest najmniejszą gospodarką strefy euro.

2. Sytuacja gospodarcza Malty

Gospodarka Malty, ze względu na rozmiar i położenie geograficzne kraju, jest silnie uzależniona od czynników zewnętrznych. Do głównych sektorów napędzających maltańską gospodarkę należą: turystyka, usługi finansowe, przemysł farmaceutyczny, produkcja maszyn i urządzeń, przemysł lotniczy i stoczniowy, produkcja filmowa, *online gaming*, sektor farmaceutyczny i usługi edukacyjne.

W 2017 r. wkład poszczególnych sektorów w PKB kraju był następujący: usługi – 88,7%, przemysł – 10,2% oraz rolnictwo – 1,1%.

W poprzednich latach gospodarka maltańska mocno odczuła skutki światowego kryzysu gospodarczego. Jednak poczynawszy od 2013 r. Malta notuje znaczący wzrost gospodarczy, który w 2015 r. osiągnął szczytową wartość ok. 10,7% PKB. Następnie, w 2016 r. spadł do poziomu 5,7% PKB. Pomimo spadku, wartości te były jednymi z największych osiąganych przez państwa należące do strefy euro, odzwierciedlając stale rosnący popyt wewnętrzny, inwestycje oraz coraz większą liczbę turystów odwiedzających Maltę. Jednocześnie spada poziom długu publicznego. Według danych Komisji Europejskiej osiągnął on w 2018 r. poziom ok. 46% PKB, natomiast w 2019 r. – nieco ponad 43% PKB. Poprawie ulega także sytuacja na rynku pracy. Mimo wzrostu poziomu bezrobocia w krajach UE, na Malcie zjawisko to utrzymuje się na stabilnie niskim poziomie poniżej ok. 4,0% (wg danych DG ECOFIN – 3,6% w 2019 r.), dzięki stale utrzymującej się aktywności maltańskich przedsiębiorstw oraz napływowi BIZ. Warto zwrócić uwagę, iż rośnie aktywność zawodowa kobiet, w szczególności dzięki polityce rządu, która wspiera finansowo kobiety decydujące się na powrót do pracy po urlopie macierzyńskim.

Według danych za okres od stycznia do listopada 2018 r. eksport zmalał o 447,7 mln euro w porównaniu z analogicznym okresem w 2017 r., natomiast import wzrósł o 4,7 mln euro. Struktura eksportu i importu towarów jest podobna – składają się na nią przede wszystkim paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji, maszyny i środki transportu, artykuły rolno-spożywcze, chemiczne i farmaceutyczne oraz wyroby przemysłowe.

W 2017 r. najważniejszymi partnerami eksportowymi Malty były Niemcy (17,3% wartości eksportu), Francja (10,2%), Włochy (9,4%), Singapur (5,9%), Hong Kong (5,8%), Stany Zjednoczone (5,7%), Japonia (4,9%) oraz Libia (4,5%). Głównymi partnerami handlowymi Malty pod względem krajowego importu były następujące państwa: Włochy (23% wartości importu), Niemcy (7,9%), Wielka Brytania (7,7%), Hiszpania (5%), Kanada (4,5%), Stany Zjednoczone (4,3%) oraz Francja (4,2%).

W ostatnich latach napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych wykazuje tendencję wzrostową. W 2017 r. wartość BIZ na Malcie wyniosła 169,8 mld euro. Tym samym wzrosła o 8,3 mld euro w porównaniu z 2016 rokiem. Niemal 98% BIZ na Malcie, o wartości 166,4 mld euro, ulokowanych zostało w sektorze finansowym i ubezpieczeniowym. Natomiast maltańskie bezpośrednie inwestycje zagraniczne w 2017 r. wyniosły 61,7 mld euro. Ich wartość nieznacznie zmalała w porównaniu z 2016 rokiem (o ok. 420,8 tys. euro). Wiodącym obszarem BIZ był również sektor finansowo-ubezpieczeniowy (98,9% wszystkich BIZ).

Wśród silnych stron maltańskiej gospodarki wymienia się stabilność gospodarczą, przyjazny system podatkowy oraz dobrze wykwalifikowanych pracowników. Z kolei najgorzej ocenianym aspektem gospodarki jest infrastruktura. Wśród najbardziej atrakcyjnych sektorów dla BIZ znajdują się przede wszystkim: bankowość, finanse, ubezpieczenia, ICT. Na Malcie inwestują głównie kraje członkowskie UE (73,2% wszystkich BIZ, przy czym w szczególności: Luksemburg, Austria, Holandia i Włochy).

3. Polityka gospodarcza

Priorytetowymi kierunkami polityki gospodarczej rządu są: pobudzanie wzrostu gospodarczego i tworzenie nowych miejsc pracy, redukcja obciążeń podatkowych, wzrost innowacyjności gospodarki oraz realizacja podjętych na arenie międzynarodowej zobowiązań w zakresie ochrony klimatu. W poprzednich latach światowy kryzys finansowy odsunął te ambitne plany w czasie, wysuwając na pierwszy plan działania ukierunkowane na zwalczanie negatywnych skutków załamania gospodarki światowej. Jednak odnotowany wzrost gospodarczy dał ponownie podstawę do realizacji ambitniejszych zadań budżetowych, w tym: zapewnienie stabilności makroekonomicznej i finansowej w celu dalszego przyciągania inwestycji, tworzenie nowych miejsc pracy, pobudzenie wzrostu gospodarczego, utrzymanie programu inwestycji w infrastrukturę, sektor energetyczny i środowisko, inwestycje w edukację i szkolenia, pomoc rodzinom i najuboższym. Obok konsolidacji finansów publicznych działania rządu Malty są ukierunkowane przede wszystkim na tworzenie nowych miejsc pracy, edukację, środowisko oraz ochronę rodzin. W latach 2014 – 2015 wdrożono program przyciągania inwestorów zagranicznych (*Individual Investor Programme*). Jednakże nadal trudności infrastrukturalne (transport i logistyka) stanowią główną barierę dla inwestorów zagranicznych.

4. Ramy prawno-traktatowe

Podstawowe znaczenie posiadają uregulowania Traktatu Akcesyjnego Polski do UE. Szereg kwestii związanych ze współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe, tj.:

- *umowa międzyrządowa w sprawie współpracy gospodarczej, handlu i żeglugi z dnia 21 października 1977 r.,*
- *umowa w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodów, sporządzona w La Valetta dnia 7 stycznia 1994 r. (weszła w życie dnia 24 listopada 1994 r.) (Dz.U. 1995 nr 49 poz. 256).*

Polska nie zawierała umowy w sprawie popierania i ochrony inwestycji (BIT) z Maltą.

5. Dwustronna wymiana handlowa

Wymiana handlowa Polski z Maltą (w mln EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Dynamika <u>2019</u> 2018	2020	Dynamika <u>2020</u> 2019
Eksport	67,1	52,7	41,9	44,5	62,9	46,8	75%	59,1	126,2%
Import	43,1	27,3	25,8	41,1	47,7	54,6	114%	52,1	95,4%
Obroty	110,1	80,0	67,7	85,6	110,7	101,4	92%	111,2	109,6%
Saldo	24,0	25,4	16,1	3,3	15,0	-7,8	-	7,0	-

Źródło: GUS

Według wstępnych danych GUS za rok 2020 Malta znalazła się na 90. miejscu wśród partnerów handlowych Polski pod względem obrotów towarowych. Polski eksport na Maltę wyniósł 59,1 mln euro. Tym samym uległ on zwiększeniu o 26% w porównaniu z rokiem 2019.

W 2020 r. polski import z Malty zmniejszył się z poziomu 54,6 mln euro w 2019 r. do 52,1 mln euro, czyli łącznie o ok. 5% r/r.

Obroty towarowe uległy natomiast wzrostowi o 9,6% r/r, osiągając rekordowy poziom 111,2 mln euro.

Poza 2019 r. kiedy wartość importu z Malty przewyższyła wartość polskiego eksportu o 7,8 mln euro, wymianę handlową z Maltą charakteryzuje dodatnie saldo na korzyść Polski (7 mln w 2020 r.)

MINISTERSTWO ROZWOJU, PRACY I TECHNOLOGII

Od lat struktura obrotów towarowych z Maltą nie ulega większej zmianie. W polskim eksporcie dominują w 2020 r.:

- statki pasażerskie i promy (łącznie wartość – 15,7 mln euro, 26,5% całości eksportu),
- aparatura odbiorcza dla telewizji (łącznie wartość – 10 mln euro, 16,9% całości eksportu),
- mięso i podroby drobiowe (łącznie wartość – 5,2 mln euro, 8,8% całości eksportu),
- reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne oraz ich części (łącznie wartość – 3,5 mln euro, 5,8% całości eksportu),
- meble, pościel, materace, lampy (łącznie wartość – 2,9 mln euro, 4,8% całości eksportu),
- tworzywa sztuczne i artykuły z nich (łącznie wartość – 1,6 mln euro, 2,6% całości eksportu),
- pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria (łącznie wartość – 1,5 mln euro, 2,5% całości eksportu)
- rudy metali, żużel i popiół (łącznie wartość – 1,3 mln euro, 2,2% całości eksportu)
- przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka, pieczywa cukiernicze (łącznie wartość – 1,3 mln euro, 2,2% całości eksportu)

W imporcie dominującą pozycję w 2020 r. zajęły:

- leki (łącznie wartość – 26,7 mln euro; 51,2% udziału w imporcie),
- statki pasażerskie i promy (łącznie wartość – 6,3 mln euro; 11,6% udziału w imporcie),
- papier, tektura, wyroby z masy papierniczej (łącznie wartość – 3,0 mln euro; 5,7% udziału w imporcie),
- maszyny i urządzenia elektroniczne oraz ich części, rejestratory i odtwarzacze dźwięku i obrazu (łącznie wartość – 2,5 mln euro; 4,7% udziału w imporcie),
- reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne oraz ich części (łącznie wartość – 2,1 mln euro, 4,0% udziału w imporcie),
- przyrządy i aparatura optyczna, fotograficzna, pomiar, kontr, precyzyjne, medyczne (łącznie wartość – 2,8 mln euro, 4,0% udziału w imporcie),
- dzianiny (łącznie wartość – 1,3 mln euro, 2,5% udziału w imporcie),

7. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Według danych NBP łączna wartość maltańskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce w 2019 r. wyniosła 3.060,5 mld (na koniec 2018 r. wyniosła 1,788 572,8 mln euro, natomiast na koniec 2017 r. – 572,8 mln euro). Ww. inwestycje mają prawdopodobnie charakter inwestycji finansowych spółek międzynarodowych zarejestrowanych w tym kraju.

Potencjalne obszary współpracy inwestycyjnej to sektor gospodarki morskiej, energetyka, sektor finansowy, usług bankowych i teleinformatycznych oraz hotelarstwo.

Na liście *Głównych Inwestorów Zagranicznych w Polsce – Luty 2019*, opublikowanej przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu, znalazła się jedna firma z kapitałem maltańskim – Von der Heyden Group (sektor nieruchomości).

W 2014 r. maltańska spółka PTL International kupiła firmę SAD s. z o.o., największą w Polsce sieć sklepów sprzedaży detalicznej produktów Apple (zatrudniającą ok. 600 osób).

Według danych NBP wartość polskich inwestycji bezpośrednich na Malcie w 2019 r. wyniosła 696,4 mln euro (na koniec 2018 r. wyniosła 691,7 mln euro, natomiast w 2017 r. – 685,2 mln euro). Ponadto dochody

MINISTERSTWO ROZWOJU, PRACY I TECHNOLOGII

polskich inwestorów z tytułu BIZ na Malcie wyniosły 76,8 mln euro (dla porównania – w 2018 r. stanowiły 190,6 mln euro).

8. Dostęp do rynku

Od 1 stycznia 2007 r. zarówno Polska, jak i Malta otworzyły wzajemnie swoje rynki dla czterech swobód Unii Europejskiej (przepływu towarów, usług, osób i kapitału). Polscy przedsiębiorcy nie sygnalizują istotnych barier w dostępie do rynku maltańskiego, ani przeszkód w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na Malcie.

9. Dane kontaktowe

Ambasada Republiki Malty w RP

Ambasador: JE John Paul Grech
ul. Wiśniowa 40/4, 02-520 Warszawa
nr tel.: 22 646 46 39
adres e-mail: maltaembassy.warsaw@gov.mt

Ambasada RP w Republice Malty

Ambasador: Tomasz Czyszek
Valley Towers, Unit 10, Valley Road
BKR 9023 Birkirkara
nr tel.: +356 997 24852
adres e-mail: valleta.amb.sekretariat@msz.gov.pl
<https://www.gov.pl/malta>

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej (honorowy) w Birkirkara

konsul honorowy: Hector Spiteri (język konsula angielski, włoski)
11 L-Ufficcji, Misrah 28 ta' Frar 1883, Birkirkara BKR1501
nr tel.: +356 79535354, +356 22580115
adres e-mail: hector@polandconsultatemalta.info

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Luty 2021 r.